

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Deres ref.:

Vår ref.:
16/02044-509

Dato:
28.11.2019

Anmodning om utarbeiding av samlet plan for Østfold for lokaltrafikk, regiontrafikk, utenlandstrafikk og godstrafikk, samt utredning av alternative InterCity-konsepter

Sarpsborg bystyre behandlet den 14.11.2019 forslag til kommunedelplan med konsekvensutredning for InterCity dobbeltspor Rolvsøy–Klavestad og Fv118 Ny Sarpsbru – utlegging til høring. Bystyret gjorde følgende vedtak:

«

1. *Delstrekning Rolvsøy-Borg Bryggerier legges ikke ut på høring.*
2. *Delstrekning Borg Bryggerier–Klavestad:*
  - a. *Alternativ MIDT-7 legges ut på høring med følgende tillegg i bestemmelsene:*
    - i. *Det skal være dialog mellom Bane NOR, Østfold fylkeskommune og Sarpsborg kommune om istandsetting av St. Olavs vold som et kompensierende tiltak for riving av Tarris-bygget.*
    - ii. *Konsekvensene for kulturminnene skal minimeres i reguleringsplanarbeidet og flytting av banevokterboligen og berørte verneverdige bygninger skal utredes.*
  - b. *Alternativ MIDT-10 legges ut på høring med følgende tillegg i bestemmelsene:*
    - i. *Det skal være dialog mellom Bane NOR, Østfold fylkeskommune og Sarpsborg kommune om istandsetting av St. Olavs vold som et kompensierende tiltak for riving av Tarris-bygget.*
    - ii. *Konsekvensene for kulturminnene skal minimeres i reguleringsplanarbeidet og flytting av banevokterboligen og berørte verneverdige bygninger skal utredes.*
  - c. *Alternativ NFO-9 legges ut på høring.*
  - d. *Alternativ NFO-10 legges ikke ut på høring.*
  - e. *Alternativer med omlegging av rv. 111 legges ikke ut på høring.*
3. *Sarpsborg kommune sender en begrunnet henvendelse til statlige myndigheter om at alternative InterCity-konsepter utredes slik at beslutningsgrunnlaget kan bli best mulig. Statlige myndigheter anmodes også om å utarbeide en samlet plan for*

godstrafikk, utenlandstrafikk, regionaltrafikk og lokaltrafikk slik at det er mulig å vurdere de samlede konsekvensene for Sarpsborg kommune. Henvendelsen skal vise til den senere tids utvikling i saken om InterCity gjennom Østfold, herunder nye kostnadsanslag og signaler fra regjeringen om prosjektets gjennomførbarhet. Henvendelsen skal også vise til de svært uheldige konsekvenser det anbefalte alternativ for delstrekning Rolvsøy-Borg Bryggerier vil få for Sarpsborg kommune.

4. *Sarpsborg kommune krever at det med grunnlag i kommunedelplan for delstrekning Borg Bryggerier–Klavestad utarbeides en reguleringsplan for fv 118 ny Sarpsbru. Dette reguleringsarbeidet skal påbegynnes så raskt som mulig, og ha som siktemål at ny Sarpsbru kan realiseres så raskt som mulig. Arbeidet gjennomføres uavhengig av videre arbeid med InterCity-trasé. Eventuelt reguleringsarbeid for InterCity på strekningen igangsettes ikke før en samlet plan som nevnt i punkt 3 foreligger.*

»

Bakgrunnen for bystyrets vedtak er oppfatningen av at de foreliggende InterCity-planene for Østfold er basert på sviktende forutsetninger, og at de forventede gevinstene kan se ut til å stå i et sterkt misforhold til de negative konsekvensene som utbygging og drift vil medføre. Bystyret mener at det er behov for et bedre beslutningsgrunnlag før kommunen kan treffe riktige beslutninger og gå videre med planlegging og utbygging.

Bystyret har derfor vedtatt at InterCity-delstrekningen Rolvsøy–Borg Bryggerier ikke skal legges ut på høring, ref vedtakets punkt 1. Alternativet som Bane NOR anbefaler på strekningen Rolvsøy – Borg bryggerier er et alternativ som Sarpsborg bystyre tidligere i prosessen har anbefalt ikke å utrede. Alternativet er vurdert å gi betydelige konsekvenser for Alvimdalen samt i Greåkerområdet. Alvimdalen er et kulturlandskap av nasjonal verdi. Kulturlandskapet vil bli vesentlig forringet dersom dobbeltsporet krysser i dagen over Alvimjordene og med bru over E6.

Bystyret har av hensyn til den videre planleggingen av Fv118 ny Sarpsbru, vedtatt at alternativene MIDT-7, MIDT-10 og NFO-9 for InterCity-delstrekningen Borg Bryggerier–Klavestad skal legges ut på høring, men at eventuelt reguleringsarbeid for InterCity på strekningen ikke igangsettes før en samlet plan som nevnt i vedtakets punkt 3 foreligger.

Med utgangspunkt i bystyrets vedtak ber Sarpsborg kommune om følgende:

1. Det utarbeides en samlet plan for Østfold for lokaltrafikk, regiontrafikk, utenlandstrafikk og godstrafikk.
2. På grunnlag av samlet plan utredes alternative konsepter for Nedre Glomma, fortrinnsvis i rett linje med kryssing av Glomma sør for Sarpsfossen, med stasjon i bybåndet mellom Sarpsborg og Fredrikstad.

1. Bakgrunn for anmodning om utarbeiding av samlet plan for Østfold for lokaltrafikk, regiontrafikk, utenlandstrafikk og godstrafikk

Det første som nå må skje er at det utarbeides og presenteres en samlet plan for jernbanens fremtidige lokaltrafikk, regiontrafikk, utenlandstrafikk og godstrafikk i og gjennom Østfold. Av hensyn til Sarpsborgkommunes videre planarbeid, må kommunen ha en oversikt over alle forhold som potensielt kan berøre Sarpsborg, og planen vil også kunne være et verdifullt verktøy for planleggingen i resten av Nedre Glomma og Østfold.

Planen bør omfatte oppdaterte målsetninger mht. passasjervolumer, godsvolumer, trafikkfordeling på Vestre linje og Østre linje, kapasitetskrav samt krav til reisetider, transporttider for gods og konkurransedyktighet overfor andre transportformer. Videre bør dette vurderes i lys av det samlede fremtidige transportbehovet for alle transportformer lokalt, regionalt og nasjonalt, samt nasjonale mål for reduksjon av klimagassutslipp.

Kommunen anbefaler videre at det pågående Interreg-prosjektet for transportkorridoren Oslo – Göteborg – «Større region på riktigt» – utnyttes som innspill i arbeidet med samlet plan. Interreg-prosjektet har kommet i stand som resultat av et samarbeid mellom Sarpsborg og Uddevalla, og rapporten fra forstudien ventes å foreligge i januar 2020. En informasjonsside om forstudiet ligger på Uddevalla kommunes nettside: <https://www.uddevalla.se/naringsliv-och-arbete/foretag-stod-och-radgivning/tillvaxtprojekt/storre-region-pa-riktigt.html>

2. Bakgrunn for anmodning om utredning av nye konsepter for rett linje med kryssing av Glomma sør for Sarpsfossen, med stasjon i bybåndet mellom Sarpsborg og Fredrikstad

Samtlige presenterte traséalternativer for delstrekningene Rolvsøy–Borg Bryggerier og Borg Bryggerier–Klavestad vurderes å medføre store negative konsekvenser for boligområder, næringseiendommer og kulturminner i Sarpsborg kommune, og det vil skape en uheldig barrierevirkning mellom bydelene. På bakgrunn av nasjonale mål og planer for overføring av store godsvolumer til bane, anses det i tillegg som en negativ belastning i form av støy og risiko dersom all godstransport over Vestre linje og Østre linje må føres gjennom Sarpsborg sentrum. Med hensyn til tilbudets tilgjengelighet og forventet gevinst i form av kortere reisetider, er det også vanskelig å se at de positive resultatene ved en gjennomføring av gjeldende planer står i et rimelig forhold til de negative konsekvensene utbyggingen vil medføre.

Det har også kommet nye signaler fra regjeringen vedr. gjennomføring av dagens planlagte konsept for Nedre Glomma. I Prop 1 S (2019-2020) påpeker Samferdselsdepartementet at kostnadene for InterCity-strekningen Haug–Seut–Sarpsborg er forventet å bli vesentlig høyere enn det som er omtalt i Nasjonal Transportplan 2018-2029.

Samferdselsministeren har i svar på skriftlig spørsmål fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen den 15.10.2019 varslet at han gjennom supplerende tildelingsbrev til Jernbanedirektoratet har gitt direktoratet i oppdrag å se nærmere på hvordan ambisjonene for togtilbudet på Østfoldbanen kan realiseres med ulike tiltak. Dette skal omfatte alternative tiltak på strekningen Haug–Seut–Fredrikstad for å bidra til å realisere

mer effektiv togframføring, økt frekvens og persontrafikk i Nedre Glomma og mulige tiltak for å bedre togtilbudet til Sarpsborg.

Jernbanedirektoratet har også fått i oppdrag å gjennomføre en forstudie som kartlegger kostnader og eventuelle risikoforhold knyttet til grunnforhold og andre kostnadsdrivere i området som grunnlag for en eventuell alternativ utbyggingsstrategi til dagens vedtatte utbyggingsstrategi.

Alternative konsepter må utredes slik at kostnader og nytte ved disse konseptene kan sammenlignes med det planlagte konseptet.

Dette brevets ordlyd har fått sin tilslutning fra alle partier representert i Sarpsborg Bystyre i inneværende periode.

Med hilsen

Ordfører Sindre Martinsen-Evje

Dette brevet er signert elektronisk

Kopi til: Ulf Leirstein, Tage Pettersen, Svein Roald Hansen, Stortingets transport- og kommunikasjonskomiteen, Stein Erik Lauvås, Ole André Myhrvold, NYE VIKEN FYLKESKOMMUNE FRA 2020 UNDER FORHÅNDSREGISTRERING, Kommunal- og moderniseringsminister, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Klima- og miljøminister, Klima- og miljødepartementet, Ingjerd Schou, Freddy André Øvstegård, Erlend Wiborg, Elise Bjørnebekk-Waagen, Bjørn Tore Ødegården, leder av Komité for samferdsel - Viken fylkeskommune

Saksbehandler: Per Bjørnar Wiig, Kommuneområde organisasjon